EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 13.3.2024
COM(2024) 118 final

2024/0065 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o določitvi stališča, ki se v imenu Evropske unije zastopa na 58. zasedanju strokovnega odbora za prevoz nevarnega blaga Medvladne organizacije za mednarodni železniški promet v zvezi z določenimi spremembami Dodatka C h Konvenciji o mednarodnem železniškem prometu

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. PREDMET UREJANJA PREDLOGA

Ta predlog zadeva sklep o določitvi stališča, ki se v imenu Unije zastopa v strokovnem odboru za prevoz nevarnega blaga Organizacije za mednarodni železniški promet (OTIF) (v nadaljnjem besedilu: strokovni odbor RID). Nanaša se na predvideno sprejetje nekaterih sprememb tehničnih in upravnih določb iz Priloge k Dodatku C h Konvenciji o mednarodnem železniškem prometu (COTIF). O teh spremembah naj bi odločal omenjeni odbor.

2. OZADJE PREDLOGA

2.1. Konvencija o mednarodnem železniškem prometu (COTIF)

Konvencija o mednarodnem železniškem prometu z dne 9. maja 1980, kakor je bila spremenjena z Vilenskim protokolom z dne 3. junija 1999, je mednarodni sporazum, katerega pogodbenice so Unija in 25 držav članic (z izjemo Cipra in Malte).

Evropska unija je h konvenciji COTIF pristopila na podlagi Sklepa Sveta 2013/103/EU z dne 16. junija 2011[1].

2.2. Pravilnik o mednarodnem prevozu nevarnega blaga po železnici (v nadaljnjem besedilu: RID)

Konvencija COTIF v skladu s svojim členom 7 med drugim zajema tudi dodatke iz svojega člena 6. To zajema „Pravilnik o mednarodnem prevozu nevarnega blaga po železnici“ (v nadaljnjem besedilu: RID), ki je Dodatek C h Konvenciji. RID se uporablja, če izjave niso pripravljene v skladu z ustreznimi določbami COTIF[2].

Cilj RID je ureditev mednarodnega prevoza nevarnega blaga po železnici med državami članicami OTIF, ki uporabljajo pravila RID (v nadaljnjem besedilu: pogodbenice RID)[3].

Direktiva 2008/68/ES o notranjem prevozu nevarnega blaga[4] določa, da se RID uporablja tudi za prevoz znotraj držav članic EU.

2.3. Strokovni odbor RID

Strokovni odbor RID je organ, ustanovljen v skladu s členom 13(1) COTIF. Strokovni odbor RID v skladu s členom 18 COTIF sprejema odločitve o predlogih za spremembo Konvencije. Sestavljajo ga predstavniki držav članic OTIF, ki uporabljajo RID in predpise Evropske unije.

---

1 Sklep Sveta 2013/103/EU z dne 16. junija 2011 o podpisu in sklenitvi Sporazuma med Evropsko unijo in Medvladno organizacijo za mednarodni železniški promet o pristopu Evropske unije h Konvenciji o mednarodnem železniškem prometu (COTIF) z dne 9. maja 1980, kakor je bila spremenjena z Vilenskim protokolom z dne 3. junija 1999 (UL L 51, 23.2.2013, str. 1).

2 Člen 42(1) COTIF.

3 Trenutno je 50 držav članic OTIF in 45 držav pogodbenic RID.

4 Direktiva 2008/68/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. septembra 2008 o notranjem prevozu nevarnega blaga (UL L 260, 30.9.2008, str. 13).

2.4. Predvideni akt strokovnega odbora RID

Strokovni odbor RID naj bi 23. maja 2024 na svojem 58. zasedanju sprejel sklop sprememb za posodobitev Priloge k RID (v nadaljnjem besedilu: predvideni akt) glede na tehnični in znanstveni napredek.

Namen predvidenega akta je s posodobitvijo nekaterih določb zagotoviti varen in zanesljiv železniški prevoz nevarnega blaga. Te določbe bi med drugim vključevale seznam nevarnega blaga, ki ga je dovoljeno prevažati, navodila za pakiranje, seznam veljavnih standardov in druge tehnične zahteve, ki se uporabljajo za različne vrste embalaže.

Opozoriti je treba, da se mednarodne določbe o prevozu nevarnega blaga sprejemajo v različnih mednarodnih organizacijah, kot je OTIF. Med njimi so Ekonomska komisija Združenih narodov za Evropo (UN-ECE) in različni specializirani organi Združenih narodov, kot je pododbor strokovnjakov ekonomskega in socialnega sveta Združenih narodov (ECOSOC) za prevoz nevarnega blaga. Ker morajo biti pravila med seboj združljiva, so organizacije, ki pri tem sodelujejo, razvile kompleksen mednarodni sistem za usklajevanje in harmonizacijo. Spremembe določb se sprejemajo v dvoletnih ciklih.

V posvetovanjih glede teh sprememb je sodelovalo veliko različnih strokovnjakov iz javnega in zasebnega sektorja. Med pripravo teh sprememb so potekali naslednji tehnični sestanki:

– v okviru pododbora strokovnjakov ECOSOC ZN za prevoz nevarnega blaga na:

(1) 58. zasedanju v Ženevi od 28. junija do 2. julija 2021,

(2) 59. zasedanju v Ženevi od 29. novembra do 8. decembra 2021,

(3) 60. zasedanju v Ženevi od 27. junija do 6. julija 2022,

(4) 61. zasedanju v Ženevi od 28. novembra do 6. decembra 2022,

(5) 62. zasedanju v Ženevi od 3. do 7. julija 2023;

– v okviru skupnega sestanka UN/ECE strokovnega odbora RID in delovne skupine za prevoz nevarnega blaga na:

(1) spomladanskem zasedanju v Bernu od 14. do 18. marca 2022,

(2) jesenskem zasedanju v Ženevi od 12. do 16. septembra 2022,

(3) spomladanskem zasedanju v Bernu od 20. do 24. marca 2023,

(4) jesenskem zasedanju v Ženevi od 19. do 27. septembra 2023,

(5) naslednje skupno zasedanje bo potekalo v Bernu od 25. do 28. marca 2024;

– v okviru stalne delovne skupine strokovnega odbora RID na:

(1) 15. zasedanju v Bernu od 23. do 24. novembra 2022,

(2) 16. zasedanju v Londonu od 20. do 23. novembra 2023.

Na teh sestankih so strokovnjaki navedenih odborov obravnavali in proučili posamezne predloge za spremembe. V večini primerov so bili priporočeni ukrepi podprti soglasno. Priporočila za nekatere predloge podpira večina strokovnjakov.

V skladu s 35. členom COTIF začnejo spremembe, ki jih je sprejel strokovni odbor RID, za vse pogodbenice veljati prvi dan šestega meseca po mesecu, v katerem je generalni sekretar o njih obvestil pogodbenice. Pogodbenice lahko pošljejo ugovor v štirih mesecih po dnevu obvestila. Če ugovarja četrtina pogodbenic, spremembe ne začnejo veljati.

Člen 38 COTIF določa, da je za uresničevanje glasovalne pravice in pravice do ugovora, predvidenih v četrtem odstavku 35. člena COTIF, „število glasov, ki pripadajo organizaciji za regionalno gospodarsko povezovanje, v tem primeru Evropski uniji, enako številu glasov tistih njenih držav članic, ki so hkrati tudi članice organizacije“.

Če ne bo ugovarjalo zadostno število pogodbenic, bodo spremembe, ki jih zadeva ta predlog, predvidoma začele veljati 1. januarja 2025, s čimer bodo postale zavezujoče za Unijo in države članice ter sestavni del pravnega reda Unije.

3. STALIŠČE, KI SE ZASTOPA V IMENU UNIJE

3.1. Izključna pristojnost Unije

Unija je polnopravna pogodbenica Konvencije COTIF.

Poleg tega člen 1 Direktive 2008/68/ES določa, da se Priloga k RID uporablja za prevoz nevarnega blaga po železnici znotraj držav članic ali med njimi, razen držav članic brez železniškega sistema. Člen 4 Direktive 2008/68/ES v zvezi s tretjimi državami določa, da se „prevoz nevarnega blaga med državami članicami in tretjimi državami [...] odobri, če je v skladu z zahtevami ADR[5], RID in ADN[6], razen če ni v prilogah navedeno drugače“.

V ta namen je bila Komisija v skladu s členom 8 Direktive pooblaščena, da z delegiranim aktom prilagodi Oddelek II.1 Priloge II k Direktivi 2008/68/ES.

Prav tako bi bilo treba opozoriti, da je Direktiva 2008/68/ES o notranjem prevozu nevarnega blaga[7] na seznamu instrumentov Unije, prek katerih je Unija izvajala svoje pristojnosti in ki so veljali v času sklenitve Sporazuma med EU in OTIF[8].

3.2. Stališče, ki se zastopa

Spremembe RID v celoti spadajo v izključno pristojnost Unije in treba je določiti stališče Unije.

Predvidene spremembe veljajo za primerne za zagotavljanje varnega prevoza nevarnega blaga na stroškovno učinkovit način ob upoštevanju tehnološkega napredka in se zato lahko podprejo.

4. PRAVNA PODLAGA

4.1. Postopkovna pravna podlaga

4.1.1. Načela

Člen 218(9) Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU) ureja sklepe o določitvi „stališč, ki naj se v imenu Unije zastopajo v organu, ustanovljenem s sporazumom,

---

5 Evropski sporazum o mednarodnem prevozu nevarnega blaga po cesti, sklenjen v Ženevi 30. septembra 1957.

6 Evropski sporazum o mednarodnem prevozu nevarnega blaga po celinskih plovnih poteh, sklenjen v Ženevi 26. maja 2000.

7 Direktiva 2008/68/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. septembra 2008 o notranjem prevozu nevarnega blaga (UL L 260, 30.9.2008, str. 13).

8 Dodatek k Prilogi I k Sklepu Sveta 2013/103/EU z dne 16. junija 2011.

kadar ta organ sprejema akte s pravnim učinkom, razen aktov o spremembah ali dopolnitvah institucionalnega okvira sporazuma“.

Pojem „akti s pravnim učinkom“ vključuje tudi akte, ki imajo pravni učinek zaradi pravil mednarodnega prava, ki veljajo za zadevni organ. Vključuje tudi instrumente, ki nimajo zavezujočega učinka v mednarodnem pravu, a lahko „odločilno vpliva[jo] na vsebino ureditve, ki jo [sprejme] zakonodajalec Unije“[9].

4.1.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Akt, k sprejetju katerega se poziva strokovni odbor RID, je akt s pravnim učinkom. Predvideni akt bo za Unijo po mednarodnem pravu zavezujoč v skladu s členom 6 RID, v skladu s katerim je Priloga, ki se spreminja, sestavni del te uredbe.

Poleg tega se v skladu s členom 1 Direktive 2008/68/ES Priloga k RID uporablja za prevoz nevarnega blaga po železnici znotraj držav članic ali med njimi, razen držav članic brez železniškega sistema. Člen 4 Direktive 2008/68/ES v zvezi s tretjimi državami določa, da se „prevoz nevarnega blaga med državami članicami in tretjimi državami [...] odobri, če je v skladu z zahtevami ADR, RID in ADN, razen če ni v prilogah navedeno drugače“.

Predvideni akt ne dopolnjuje ali spreminja institucionalnega okvira Sporazuma.

Postopkovna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 218(9) PDEU.

4.2. Materialna pravna podlaga

4.2.1. Načela

Materialna pravna podlaga za sklep po členu 218(9) PDEU je odvisna predvsem od cilja in vsebine predvidenega akta, glede katerega naj bi se v imenu Unije zastopalo stališče.

4.2.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Glavni cilj in vsebina predlaganega sklepa se nanašata na prevoz nevarnega blaga po železnici.

Materialna pravna podlaga za predlagani sklep je torej člen 91 PDEU.

4.3. Zaključek

Pravna podlaga predlaganega sklepa bi moral biti člen 91 PDEU v povezavi s členom 218(9) PDEU.

5. OBJAVA PREDVIDENEGA AKTA

Ker bo predlagani sklep strokovnega odbora RID spremenil prilogo k RID, je primerno, da se po njegovem sprejetju objavijo informacije o izidu srečanja v Uradnem listu Evropske unije.

[9] Sodba Sodišča z dne 7. oktobra 2014, Nemčija/Svet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, točke 61 do 64.

2024/0065 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o določitvi stališča, ki se v imenu Evropske unije zastopa na 58. zasedanju strokovnega odbora za prevoz nevarnega blaga Medvladne organizacije za mednarodni železniški promet v zvezi z določenimi spremembami Dodatka C h Konvenciji o mednarodnem železniškem prometu

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 91 v povezavi s členom 218(9) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Unija je h Konvenciji o mednarodnem železniškem prometu z dne 9. maja 1980, kakor je bila spremenjena z Vilenskim protokolom z dne 3. junija 1999 (v nadaljnjem besedilu: COTIF), pristopila na podlagi Sklepa Sveta 2013/103/EU[1].

(2) V skladu s členom 6 COTIF mednarodni železniški promet in sprejem železniškega materiala v mednarodnem prometu urejajo pravila, ki so navedena v tem členu, zlasti „Pravilnik o mednarodnem železniškem prevozu nevarnega blaga (RID)“, ki je Dodatek C h Konvenciji.

(3) Direktiva 2008/68/ES Evropskega parlamenta in Sveta[2] določa zahteve za prevoz nevarnega blaga po cesti, železnici ali celinskih plovnih poteh znotraj držav članic ali med njimi, pri čemer se sklicuje na RID.

(4) V skladu s členom 13(1)(d) COTIF lahko strokovni odbor za prevoz nevarnega blaga (v nadaljnjem besedilu: strokovni odbor RID) Organizacije za mednarodni železniški promet (v nadaljnjem besedilu: OTIF) sprejme spremembe Priloge k RID.

(5) Strokovni odbor RID bo na svojem 58. zasedanju 23. maja 2024 sprejel spremembe za prilagoditev Priloge k RID tehničnemu in znanstvenemu napredku.

(6) Primerno je določiti stališče, ki naj se v imenu Unije zastopa v strokovnem odboru RID, saj bodo spremembe RID za Unijo zavezujoče.

(7) Cilj predvidenih sprememb je zagotoviti varen in učinkovit prevoz nevarnega blaga ob upoštevanju znanstvenega in tehničnega napredka v sektorju ter razvoja novih snovi in izdelkov, ki bi lahko predstavljali nevarnost med prevozom.

(8) Predvidene spremembe veljajo za primerne za zagotavljanje varnega prevoza nevarnega blaga na stroškovno učinkovit način in se zato lahko podprejo.

---

[1] Sklep Sveta 2013/103/EU z dne 16. junija 2011 o podpisu in sklenitvi Sporazuma med Evropsko unijo in Medvladno organizacijo za mednarodni železniški promet o pristopu Evropske unije h Konvenciji o mednarodnem železniškem prometu (COTIF) z dne 9. maja 1980, kakor je bila spremenjena z Vilenskim protokolom z dne 3. junija 1999 (UL L 51, 23.2.2013, str. 1).

[2] Direktiva 2008/68/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. septembra 2008 o notranjem prevozu nevarnega blaga (UL L 260, 30.9.2008, str. 13).

(9) O manjših spremembah dokumentov iz Priloge se je mogoče dogovoriti na tehnični ravni na 17. zasedanju stalne delovne skupine strokovnega odbora RID 22. maja 2024, tudi na podlagi priporočil skupnega sestanka strokovne skupine UN/ECE v okviru strokovnega odbora RID in delovne skupine za prevoz nevarnega blaga –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Stališče, ki se v imenu Unije zastopa na 58. zasedanju strokovnega odbora za prevoz nevarnega blaga (strokovni odbor RID) Organizacije za mednarodni železniški promet (OTIF) v okviru Konvencije o mednarodnem železniškem prometu z dne 9. maja 1980, kakor je bila spremenjena z Vilenskim protokolom z dne 3. junija 1999, je določeno v Prilogi k temu sklepu.

Predstavniki Unije v strokovnem odboru RID se lahko sporazumejo o manjših spremembah dokumentov iz Priloge brez nadaljnjega sklepa Sveta.

Člen 2

Sklepi strokovnega odbora RID se po sprejetju objavijo v *Uradnem listu Evropske unije*, vključno z navedbo datuma začetka veljavnosti.

Člen 3

Ta sklep je naslovljen na Komisijo.

V Bruslju,

Za Svet
predsednik